

**НАРЕДБА за структурата на капитала и съотношението
му с балансовите активи и пасиви на
пенсионноосигурителните дружества, за условията за
ползване на заеми от тях и за поддържането на
минимални ликвидни средства от
пенсионноосигурителните дружества и от доброволните
пенсионни фондове (Загл. изм. - ДВ, бр. 54 от 2002 г.)**

Приета с ПМС № 203 от 29.09.2000 г., обн., ДВ, бр. 83 от 10.10.2000 г., изм. и доп.,
бр. 54 от 31.05.2002 г., в сила от 31.05.2002 г.

**Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

Чл. 1. С наредбата се определят изискванията и контролът относно:

1. структурата на собствения капитал и съотношението му с балансовите активи и пасиви на пенсионноосигурителните дружества;
2. размера на минималните ликвидни средства, които трябва да поддържат пенсионноосигурителните дружества;
3. размера на минималните ликвидни средства, които трябва да поддържат доброволните пенсионни фондове с парични вноски;
4. условията за ползване на заеми от пенсионноосигурителните дружества.

**Глава втора
СТРУКТУРА НА КАПИТАЛА И СЪОТНОШЕНИЕТО
МУ С БАЛАНСОВИТЕ АКТИВИ И ПАСИВИ
НА ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛНИТЕ ДРУЖЕСТВА**

Чл. 2. (1) Собственият капитал (капиталовата база) на пенсионноосигурителното дружество е сборът от първичния капитал и допълнителните капиталови резерви.

(2) В собствения капитал (капиталовата база) на пенсионноосигурителното дружество по ал. 1 не се включват пенсионните резерви и другите резервни фондове, създавани съгласно изискванията на Закона за допълнително доброволно пенсионно осигуряване и Кодекса за задължително обществено осигуряване.

(3) Допълнителните капиталови резерви се включват в собствения капитал (капиталовата база) в размер не по-голям от сумата на първичния капитал.

Чл. 3. (1) Първичният капитал е сборът от:

1. внесения основен капитал;
2. (изм. - ДВ, бр. 54 от 2002 г.) премиите от емисии;
3. общите резерви, формирани по реда на чл. 246 от Търговския закон;
4. другите резерви с общо предназначение, образувани за сметка на печалбата на пенсионноосигурителното дружество след облагането ѝ с данък върху печалбата.

(2) Сборът по ал. 1 се намалява със:

1. балансовата стойност на дълготрайните нематериални активи;
2. загубата за текущата и от минали години;
3. отчисленията за пенсионните резерви и другите фондове, създавани съгласно Закона за допълнително доброволно пенсионно осигуряване и Кодекса за задължително обществено осигуряване;
4. номиналната стойност на обратно изкупените от дружеството собствени акции.

Чл. 4. (1) Допълнителните капиталови резерви включват:

1. отчетените печалби от дейността през текущата година и неразпределената печалба от минали години на пенсионноосигурителните дружества, които са обложени с данъци и подлежат на разпределение, но не са разпределени;
2. (изм. - ДВ, бр. 54 от 2002 г.) резервите от последващи оценки на активите и пасивите.

(2) Допълнителните капиталови резерви се включват в собствения капитал (капиталовата база) на пенсионноосигурителното дружество, ако отговарят на следните общи изисквания:

1. средствата са изцяло на разположение на пенсионноосигурителното дружество и то може да ги ползва без ограничения за покриване на загуби от дейността си;
2. (изм. - ДВ, бр. 54 от 2002 г.) тяхното наличие е отразено в междинните и годишните финансови отчети на пенсионноосигурителното дружество.

Чл. 5. (1) Минималният размер на внесената част от записания основен капитал към

момента на издаването на лицензия за извършване на дейност като пенсионноосигурително дружество трябва да е не по-малък от 3 000 000 лв. в пари.

(2) Пенсионноосигурителното дружество трябва да разполага по всяко време със собствен капитал (капиталова база) в размер не по-малък от 50 на сто от минималния капитал по ал. 1.

Глава трета

МИНИМАЛНИ ЛИКВИДНИ СРЕДСТВА НА ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛНИТЕ ДРУЖЕСТВА И НА ДОБРОВОЛНИ ПЕНСИОННИ ФОНДОВЕ

Чл. 6. (1) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2002 г.) Ликвидни активи на пенсионноосигурително дружество по смисъла на наредбата са:

1. паричните средства в каса;
2. паричните средства по сметки или на депозит в банки, които не са в производство по несъстоятелност;
3. вземанията с остатъчен срок до падежа не по-дълъг от 3 месеца;
4. ценните книжа, издадени или гарантирани от държавата, които са със срок до падежа до една година.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2002 г.) Ликвидни парични средства в чуждестранна валута са паричните средства в евро и във валута на САЩ, Великобритания, Япония и Швейцария.

(3) В случай на залог на активи или ако съществува друго ограничение за тяхното използване от пенсионноосигурителното дружество, те не се включват в ликвидните средства по ал. 1.

Чл. 7. (1) Пенсионноосигурителното дружество постоянно трябва да разполага с ликвидни активи в размер не по-малък от претеглените текущи задължения на дружеството.

(2) Претеглените текущи задължения на дружеството се изчисляват като сбор от сумите на текущите му задължения по балансова стойност, отнесени съобразно остатъчния им срок в три групи, умножени с коригиращи тегла, които намаляват с увеличаването на остатъчния срок на задълженията, както следва:

1. със срок до 1 месец - тегло 1,00;

2. със срок от 1 до 3 месеца - тегло 0,50;

3. със срок над 3 месеца до 1 година - тегло 0,25.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2002 г.) Ликвидните активи на пенсионноосигурителното дружество се оценяват съгласно Наредбата за начина и реда за оценка на активите на пенсионните фондове и на пенсионноосигурителните дружества, приета с Постановление № 202 на Министерския съвет от 2000 г. (обн., ДВ, бр. 83 от 2000 г.; изм., бр. 15 от 2002 г.).

(4) (Отм. - ДВ, бр. 54 от 2002 г.).

Чл. 8. (1) (Отм. - ДВ, бр. 54 от 2002 г.).

(2) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2002 г.) Ликвидни активи на доброволните пенсионни фондове по смисъла на наредбата са:

1. паричните средства в каса;

2. паричните средства по сметки или на депозит в банки, които не са в производство по несъстоятелност;

3. вземанията с остатъчен срок до падежа не по-дълъг от 3 месеца;

4. ценните книжа, издадени или гарантирани от държавата, които са със срок до падежа до една година.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2002 г.) Ликвидни парични средства в чуждестранна валута са паричните средства в евро и във валута на САЩ, Великобритания, Япония и Швейцария.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2002 г.) Изчисляването на претеглените текущи задължения и оценката на ликвидните активи на доброволния пенсионен фонд се извършват по реда на чл. 7, ал. 2 и 3.

Чл. 9. (1) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2002 г.) Пенсионноосигурителното дружество следва да поддържа постоянно в доброволния пенсионен фонд минимални ликвидни средства в размери, с които се гарантират плащанията на краткосрочните задължения към осигурените лица, пенсионерите, пенсионноосигурителното дружество и други краткосрочни задължения на фонда.

(2) Държавната агенция за осигурителен надзор следи за размерите и състава на ликвидните активи на доброволните пенсионни фондове и при необходимост определя минимални коефициенти за ликвидност за всеки отделен пенсионен фонд.

Глава четвърта

ОТЧЕТНОСТ И КОНТРОЛ

Чл. 10. (1) Пенсионноосигурителните дружества постоянно следят за съотношението на собствения капитал (капиталовата база) по чл. 5, ал. 2 и за ликвидността си по чл. 7, ал. 1, както и за ликвидността на управляваните от тях доброволни пенсионни фондове по чл. 9.

(2) Пенсионноосигурителните дружества съставят и до 15-о число на всеки месец, следващ отчетното тримесечие, представят в Държавната агенция за осигурителен надзор, справка за размера на собствения капитал и на ликвидните активи по чл. 5, ал. 2 и по чл. 7, ал. 1 към края на предходното тримесечие съгласно приложение № 1.

(3) Пенсионноосигурителните дружества съставят и до 15-о число на всеки месец представят в Държавната агенция за осигурителен надзор справка за размера на минималните ликвидни средства по чл. 9 на управляваните от тях доброволни пенсионни фондове към края на предходния месец съгласно приложение № 2.

Чл. 11. (1) Когато пенсионноосигурителните дружества установят, че не отговарят на изискванията на чл. 5, ал. 2, чл. 7, ал. 1 и на чл. 9 за управляваните от тях доброволни пенсионни фондове, те уведомяват в срок до 3 дни Държавната агенция за осигурителен надзор, като предлагат оздравителна програма със срок до 3 месеца за привеждане на собствения капитал (капиталовата база) и ликвидността в съответствие с изискванията на наредбата.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2002 г.) Оздравителната програма по ал. 1 се утвърждава от управителните органи на пенсионноосигурителното дружество и задължително съдържа:

1. причините, довели до нарушаване структурата на капитала и ликвидността на пенсионноосигурителното дружество или на управляваните от него пенсионни фондове;

2. конкретни мерки за привеждане на финансовото състояние на пенсионноосигурителното дружество и управляваните от него пенсионни фондове в съответствие с изискванията на Закона за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, както и срок за изпълнението им.

(3) (Нова - ДВ, бр. 54 от 2002 г.) При необходимост Държавната агенция за осигурителен надзор може да поиска и допълнителни документи и информация.

(4) (Нова - ДВ, бр. 54 от 2002 г.) Председателят на Държавната агенция за осигурителен надзор одобрява или отказва да одобри оздравителната програма в 7-дневен срок от представянето на документите, а когато са били поискани допълнителни документи - от получаването им. Пенсионноосигурителното дружество се уведомява писмено за взетото решение в 3-дневен срок от неговото произнасяне.

(5) (Предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 54 от 2002 г.) При неизпълнение на утвърдената оздравителна програма Държавната агенция за осигурителен надзор предприема

действията, предвидени в чл. 62 и 64 от Закона за допълнително доброволно пенсионно осигуряване.

(6) (Предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 54 от 2002 г.) В периода на изпълнение на оздравителната програма пенсионноосигурителните дружества не могат да разпределят дивиденди и следва да отнасят пълния размер на печалбата след облагането ѝ с дължимите данъци във фонд "Резервен".

Чл. 12. Пенсионноосигурителните дружества не могат да разпределят печалби в размери и по начин, които биха довели до нарушаване на изискванията на чл. 5, ал. 2 и на чл. 7, ал. 1.

Чл. 13. (1) Държавната агенция за осигурителен надзор извършва проверки на пенсионноосигурителните дружества за спазване на изискванията на чл. 5, ал. 2, чл. 7, ал. 1 и чл. 9.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2002 г.) Резултатите от проверките се отразяват в констативен протокол, в който се посочват фактическите и правните основания за издаването му, направените констатации, опис на получените документи.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2002 г.) Протоколът по ал. 2 се връчва срещу подпис на лицето, което представлява пенсионноосигурителното дружество.

Чл. 14. (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2002 г.) Пенсионноосигурителното дружество изисква от дипломирания експерт-счетоводител и/или от специализираното одиторско предприятие, което заверява финансовите отчети на дружеството и на управляваните от него пенсионни фондове, да отразяват в своя отчет и да дават заключения относно спазването на изискванията на наредбата за собствения капитал (капиталовата база) на пенсионноосигурителното дружество и за минималните ликвидни средства на дружеството и на управляваните от него доброволни пенсионни фондове.

Глава пета

УСЛОВИЯ ЗА ПОЛЗВАНЕ НА ЗАЕМИ ОТ ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛНИТЕ ДРУЖЕСТВА

Чл. 15. (1) Държавната агенция за осигурителен надзор може да разреши на пенсионноосигурително дружество да ползва заем на основата на писмено мотивирано искане от него, придружено със счетоводен баланс, отчет за приходите и разходите, отчет за собствения капитал, отчет за паричния поток и справка съгласно приложение № 1 към последното число на предходния месец.

(2) Държавната агенция за осигурителен надзор издава разрешение за ползване на заем, при условие че пенсионноосигурителното дружество отговаря на изискванията на чл. 5, ал. 2 и на чл. 7, ал. 1 и вноските за погасяване на заема не водят до тяхното нарушаване.

(3) Държавната агенция за осигурителен надзор се произнася в едномесечен срок от постъпването на искането за издаване на разрешение за ползване на заем, а при внасяне на допълнителни документи - в едномесечен срок от представянето им.

Чл. 16. Държавната агенция за осигурителен надзор може да разреши на пенсионноосигурително дружество да ползва заем при условията на чл. 50, ал. 2 и 3 от Закона за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, ако заемът е:

1. със срок до 3 месеца и се използва за разходи за дейността му;
2. за придобиване на дълготрайни материални активи и те са пряко необходими на пенсионноосигурителното дружество за извършване на дейността му.

Глава шеста

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНА ОТГОВОРНОСТ

Чл. 17. (1) Лицата, извършили или допуснали извършването на нарушения на глави втора, трета и четвърта, се наказват съгласно чл. 32, ал. 1 от Закона за административните нарушения и наказания, ако не подлежат на по-тежко наказание.

(2) Актовете за констатиране на нарушенията се съставят от упълномощено от председателя на Държавната агенция за осигурителен надзор длъжностно лице, а наказателните постановления се издават от председателя на Държавната агенция за осигурителен надзор.

(3) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Наредбата се приема на основание чл. 51 от Закона за допълнително доброволно пенсионно осигуряване.

§ 2. Държавната агенция за осигурителен надзор дава указания по прилагането на наредбата.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА към Постановление № 109 на Министерския съвет от 21 май 2002 г. за изменение и допълнение на Наредбата за структурата на капитала и съотношението му с балансовите активи и пасиви на пенсионноосигурителните дружества, за условията за ползване на заеми от тях и за поддържането на минимални ликвидни средства от пенсионноосигурителните дружества и от допълнителните доброволни пенсионни фондове

(ДВ, бр. 54 от 2002 г., в сила от 31.05.2002 г.)

§ 12. В заглавието и навсякъде в наредбата думите "допълнителните", "допълнителни" пред думите "доброволни пенсионни фондове" и думата "допълнителен" пред "доброволен пенсионен фонд" се заличават.